

POESIA

Joan Josep Camacho Grau,
Vindrà la llum. Premi Martí
Dot 2000. Viena.
Barcelona, 2001.

Joan Duran Ferrer, *Kore*.
Premi Ramon Comas
Maduella 2000. Cossetània
Edicions. Valls, 2001.

No sempre ha fet sort, en aquest país més de desesperances (literàries i d'altra mena) que no pas d'impulsos, la idea sàvia de suma o inclusió. Més aviat al contrari: en l'espai de conquesta atribuït a les veus noves, continuen imperant els prejudicis i les barreres generacionals. Enllà, fins i tot, de les raons de qualitat literària... És cert que hi ha hagut mostres, aquests darrers anys, d'una sensibilitat distinta en aquest sentit, però no han estat suficients. Pondera, encara, aquesta tendència a la substitució. Com si la presència de les veus noves només pogués concebre's en la mesura que anessin esbandint o arraconant les ja existents. Talment com si l'aventura literària s'hagués de sustentar en una mena de cercle exclusiu o bé de roda de torns.

Els llibres dels quals donem notícia a continuació corresponen a dos poetes joves, Joan Josep Camacho Grau (Sant Vicenç dels Horts, 1975) i Joan Duran Ferrer (Sitges, 1978). Dues veus que sumen, sens dubte, per les particularitats respectives, com és obvi, però sobretot pel seu nivell de qualitat.

VERSOS DE LLUM

"És una tasca més àrdua honorar la memòria dels éssers anònims que la de les persones cèlebres. La construcció històrica es consagra a la

De veus que sumen

ROGER COSTA-PAU

Joan Josep Camacho Grau va guanyar el premi Martí Dot amb 'Vindrà la llum'

memòria dels qui no tenen nom". Aquesta és la inscripció del memorial que té signada Walter Benjamin a Portbou, de cara al mar, i és també la divisa que obre els 240 decasíl·labs (dividits equitativament en 30 poemes i en dues parts) que conformen aquest poemari, *Vindrà la llum*, dedicat a tots els homes i dones que no tenen veu a la història i amb el qual Camacho Grau obtingué el premi Martí Dot 2000 de Sant Feliu de Llobregat.

La no-resignació, els anhels atàvics, la inexpressió dels erms, la mort, l'amor, els espasmes o el sofriment, la xenofòbia, la barbàrie, els ofecs, les llibertats o les presons

quotidianes són alguns dels temes més presents en el llibre. Són part d'una visió àmplia del món que té molt a veure amb la descoberta del

El mateix autor, Joan Duran, explica que l'univers de 'Kore' és un àmbit que correspon a la idea de néixer

fet poètic en la vida i que Camacho Grau sap explicar i transmetre amb un llenguatge concís i ple de matisos. Provocador quan cal (no pas pamfletari), però sorprenent en molts poemes i sempre adequat a la circumstància temàtica i de contingut. *Vindrà la llum* és el segon llibre de Camacho Grau. Un segon llibre, en tal cas, de forta intensitat.

'KORE', D'UN CERCLE TANCAT

L'obra present, de Joan Duran Ferrer, va merèixer, l'any passat, el premi Ramon Comas Maduella de Tarragona en la seva onzena edició. Dos anys abans, el 1998, havia obtingut el premi Martí i Pol

amb l'obra *Zoòtrop*, que era la primícia, sens dubte, d'un poeta nou no gens convencional. En una nota breu que precedeix els poemes el mateix autor explica que l'univers de *Kore* és un àmbit que correspon a la idea de néixer. Crear, parir, néixer d'un mateix, renèixer, perpetuar-se... Duran es mou, d'aquesta manera, en un territori de cercles tancats, per tal com decideix submergir-se en les aigües no gens domesticades del cicle biològic dels éssers.

El llibre conté quatre parts: *Eva*, *Callidia*, *Lorelei* i *Aserat*. Són capítols que Duran presenta com a òrgans independents, però tenen tots uns punts en comú que fan explícita la idea que vertebrava el llibre i que Vinyet Panyella, que en signa el pròleg, sintetitza com la transposició poètica del cicle de la (seva) vida. Com queda dit, per exemple, en el poema *Déu*. Hi ha en *Kore*, a diferència de *Zoòtrop*, un únic jo poètic. Des del primer poema fins a l'últim. Un jo intens -a voltes, potser exacerbat- que s'interroga, que furga (en el propi interior i en l'alteritat), que sobreviu i que, enfrontat amb l'univers, reneix i es perpetua. Un jo que, desproveït de tot lament, assumeix la seva condició final de matèria...

Tot i la sobredosi, en alguns moments del llibre, d'un jo excessivament ferreny i hermètic, Duran demostra a través dels poemes unes qualitats evidents en l'ofici i en els registres concrets de construcció.

Pensem que pensem

ENRIC CASASSES FIGUERES

Joan Josep Camacho Grau, nat a Sant Vicenç dels Horts el 1975, i que segons confessió pròpia sempre ha viscut al poble del costat, és actualment veí de Kaça de la Furienta Selva, que en diu ell. En una entrevista recent li pregunten des de quan té aquesta passió per la poesia i respon: "Vaig néixer amb el cordó umbilical lligat al coll i el metge me'l va desembolicar tot cantant una cançó de The Doors mentre queia una tempesta que partia el cel. Quan mare em va agafar en braços, ho va dir: «Has nascut suïcida i tocat del bolet. Només pots ser poeta»". També hi diu que

publicar no és necessari, que l'important és escriure: "Un no s'ha de donar a conèixer a l'exterior sinó que ha d'anar cap endins d'un mateix. No vaig de maleit ni d'estrella, vaig fent. A la gent en general i als mitjans de comunicació, en particular, els importa tres merdes seques la poesia. Aleshores, què? Si vols que et coneguin has de sortir al *Gran Hermano*". Camacho és dels que creuen, com diu en una carta al director de no sé quina revista, que "el moviment es demostra caminant (o conduint, perquè és quan circulo que hi veig clar)". El títol de l'article que esteu llegint és un vers del seu primer llibre,

publicat el 2000 a l'Emboscall vigatà: es diu *Perversus esparsus* i conté algun poema, com ara *Black Bird*, que mostra una clarividència tan contundent, una claredat d'expressió tan nítida, i una força directa tan sorprenent i alhora tan òbvia que podem augurar que anirà de dret a petar a l'antologia universal dels millors poemes de després de dadà, vull dir de després de la fi del món, i segurament anirà entre Màrius Sampere i Pere Pau Pasolini posem per cas, i un bon dibuixant de còmics en blanc i negre el podria il·lustrar. He dit aquests dos noms il·lustrats perquè són dos noms que ell cita i també perquè

il·lustren el nivell d'exigència i de serietat en què se situa el conjunt de l'obra de Camacho.

PAS ENDAVANT DE LA POESIA

Ara, el 2001, ha sortit el seu segon llibre, *Vindrà la llum*, que ha guanyat un premi de Sant Feliu de Llobregat. Aquí ja es veu clarament un pas endavant, no tant de l'autor com de tota la poesia catalana, és a dir, de la poesia. Tot hi brilla tenebrosament, cada paraula, cada vers, cada estructura sintàctica, i tot hi té sentit. La seguretat lingüística del discurs talla l'alè. El llenguatge actua en el seu màxim de potència significativa. El traç, com reclama sempre William Blake, hi és perfectament definit. Però aquesta definició, la perfecció del dibuix, la tibantor de cada detall i de cada poema i de tot el llibre, és donada pel desesper, per l'ansia, per la passió que ho vivifica tot. Aquest nano, escrivint, va fort. Algun dels poemes, per exemple

Saint-Cyprien, tot i ser tan fort com la resta, és també finíssim. Com pot ser tan dur i tan amorós? Perquè en el fons és senzill, perquè només intenta el ser i el veure tal com és i tal com ho veu. També: alguna cosa profundament divertida es mig amaga en aquests poemes. A vegades s'hi sent la riallada del diable i a vegades l'altra. Al final del llibre hi ha un epíleg en prosa divertida i fonda, titulat *Automàtic flaix lumínic*, on entreveig ecos meus, de Pau Riba, del dibuixant Max, de Sisa, dels autors *beat*, de Warhol, de Lou Reed, de Nico, de Joana d'Arc, d'Artaud... i cap al final diu que el *Telenotícies Nit* és l'Evangeli en temps vivencial. L'autor, vull dir l'home, és tan sever amb ell mateix com amb tota la resta. Però com diuen els darrers versos del quinze poema d'aquest llibre de trenta poemes: "Qui és que sent el sord cant de bellesa / que m'aclapara clandestinament?". Com a poeta que és, és quelcom més que un poeta.